

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Кафедра інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач
кафедри
Володимир ПЕСЧАНЕНКО

“ 26 ” вересня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 6: Інформаційні технології в галузі

Спеціальність _____ 014 Середня освіта (українська мова та література)

Факультет: _____ Української філології та журналістики

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі» для студентів за спеціальністю 014 Середня освіта (українська мова та література).

Розробник: Шерман М.І., д.пед.наук, професор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики

Протокол від «26» вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики

(професор Печчаненко В.С.)
(прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 014 Середня освіта (українська мова та література)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		III-й	III-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		5	5
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента - 2	СВО «Бакалавр»	Лекції	
		16 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
60 год.	84 год.		
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

для заочної форми навчання – 6/84

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування базової складової інформаційно-технологічної компетентності студента, що включає набуття системних знань щодо сутності та властивостей інформації, технологій її опрацювання та використання, нормативно-правового та програмно-технічного забезпечення дисципліни, напрацювання стійких навичок використання системного, прикладного та спеціального програмного забезпечення для успішного вирішення навчальних завдань та завдань майбутньої професійної інформаційної діяльності.

Інтегральні, загальні та фахові компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області, усвідомлення особливостей професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в професійній діяльності.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.

ФК 2. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови та літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду, ефективні методи й освітні технології навчання.

ФК 9. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 12. Здатність виконувати власне дослідження (проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

ФК 13. Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Володіє елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації.

ПРН 6. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і

професійних завдань.

ПРН 9. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в професійній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.

ПРН 10. Володіє комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень.

ПРН 23. Забезпечує охорону життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

3.Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1: Інформаційні технології у діяльності вчителя

ТЕМА 1: ПРЕДМЕТ ТА ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ІНФОРМАТИКИ

Мета, задачі і структура навчального курсу. Історико-філософські аспекти інформатики. Предмет та основні поняття інформатики. Визначення термінів “інформація” та “інформатика”. Поняття інформації, її властивостей та галузей використання. Технологічний процес опрацювання інформації. Одиниці виміру інформації. Нормативна база та галузі використання засобів обчислювальної техніки у професійній діяльності.

Поняття алгоритму та програми. Інформація і дані. Поняття про системне, прикладне та спеціальне програмне забезпечення та їх основні види. Файлова система, основні операції з логічними дисками, файлами та папками.

ТЕМА 2: ОПЕРАЦІЙНА СИСТЕМА WINDOWS

Призначення та основні функціональні можливості операційної системи Windows. Робочий стіл, Панель задач, Головне меню. Створення об'єктів Windows. Основні операції з файлами і каталогами, пошук необхідних файлів і каталогів, користування довідковою інформацією. Перегляд конфігурації ПК, одержання інформації про диски, каталоги (папки), файли.

Команди головного меню. Використання лінійок перегляду та діалогових вікон. Запуск, переключення та завершення роботи програм. Піктограми програм.

Панель Настройки Windows. Запуск Панелі Управління. Налаштування кольорів екрану, параметрів оформлення, установка периферійних пристроїв, програм, шрифтів.

Група Стандартні Windows. Призначення пункту головного меню Стандартні. Вбудовані прикладні програми: Блокнот, Калькулятор, Редактор WordPad. Основні функціональні можливості програм групи Стандартні.

ТЕМА 3: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕКСТОВОГО ПРОЦЕСОРА MS WORD

Поняття про системи обробки тексту. Загальна характеристика текстового процесора Microsoft Word. Порядок запуску текстового процесора Word. Склад та можливості горизонтального меню. Введення, редагування та форматування тексту. Використання таблиці символів. Типи файлів, що використовуються Microsoft Word. Збереження документа у вигляді файла на диску. Використання контекстного меню.

ТЕМА 4: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТАБЛИЧНОГО ПРОЦЕСОРА MS EXCEL

Структура вікна табличного процесора Excel. Введення, редагування та форматування даних. Автоматизація введення (автозаповнення текстами, числами, формулами). Копіювання змісту комірок. Загальна характеристика табличного процесора Microsoft Excel. Адресація в електронних таблицях.

Переміщення і копіювання даних. Організація обчислень в електронних таблицях. Використання стандартних функцій. Підсумкові обчислення. Засоби контролю при обчисленнях. Побудова діаграм і графіків. Використання електронних таблиць як баз даних. Підготовка документів для друку.

ТЕМА 5: СИСТЕМИ СТВОРЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

Поняття про електронні презентації. Програмні засоби створення презентацій. Поняття слайда та його складових. Використання тексту, таблиць, малюнків, формул та діаграм у презентаціях. Створення анімаційних ефектів. Управління презентацією.

ТЕМА 6: ПОШУК ІНФОРМАЦІЇ В КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖАХ.

Структура глобальної мережі Інтернет, її основні можливості як інформаційно-пошукової системи, клієнтські програми Internet Explorer, Opera, основні прийоми пошуку, збереження даних, використання спеціалізованих пошукових серверів та професійно-орієнтованих електронних ресурсів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	У тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Інформаційні технології у діяльності вчителя												
Тема 1. Предмет та основні поняття інформатики	16	2				14	10					10
Тема 2. Операційна система WINDOWS	16	2	2			12	10					10
Тема 3. Загальна характеристика текстового процесора MS WORD	16	4	4			8	24	2				22
Тема 4. Загальна характеристика табличного процесора MS EXCEL	24	4	4			16	24		2			22
Тема 5. Системи створення презентацій	10	2	2			6	12		2			10
Тема 6. Пошук інформації в комп'ютерних мережах	8	2	2			4	10					10
Разом за змістовим модулем 1	90	16	14			60	90					84
Усього годин	90	16	14			60	90	2	4			84

5. Змістовні модулі з дисципліни «Інформаційні технології у галузі»

Змістовий модуль.

Тема: Інформаційні технології у діяльності вчителя

Лекційні модулі:

Тема 1. Предмет та основні поняття інформатики	2
Тема 2. Операційна система WINDOWS	2
Тема 3. Загальна характеристика текстового процесора MS WORD	4
Тема 4. Загальна характеристика табличного процесора MS EXCEL	4
Тема 5. Системи створення презентацій	2
Тема 6. Пошук інформації в комп'ютерних мережах	2

Практичні і лабораторні модулі:

Тема 2. Операційна система WINDOWS	2
------------------------------------	---

Тема 3. Загальна характеристика текстового процесора MS WORD	4
Тема 4. Загальна характеристика табличного процесора MS EXCEL	4
Тема 5. Системи створення презентацій	2
Тема 6. Пошук інформації в комп'ютерних мережах	2

Модулі самостійної роботи:

Тема 1. Предмет та основні поняття інформатики	14
Тема 2. Операційна система WINDOWS	12
Тема 3. Загальна характеристика текстового процесора MS WORD	8
Тема 4. Загальна характеристика табличного процесора MS EXCEL	16
Тема 5. Системи створення презентацій	6
Тема 6. Пошук інформації в комп'ютерних мережах	4

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
V семестр		
1	Тема 2. Операційна система WINDOWS	2
2	Тема 3. Загальна характеристика текстового процесора MS WORD	4
3	Тема 4. Загальна характеристика табличного процесора MS EXCEL	4
4	Тема 5. Системи створення презентацій	2
5	Тема 6. Пошук інформації в комп'ютерних мережах	2
6	Тема 2. Операційна система WINDOWS	2
7	Тема 3. Загальна характеристика текстового процесора MS WORD	4
8	Тема 4. Загальна характеристика табличного процесора MS EXCEL	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
V семестр		
1.	Тема 1. Предмет та основні поняття інформатики	14
2.	Тема 2. Операційна система WINDOWS	12
3.	Тема 3. Загальна характеристика текстового процесора MS WORD	8
4.	Тема 4. Загальна характеристика табличного процесора MS EXCEL	16

8. Завдання для самостійної роботи
Підготувати реферативне повідомлення за обраною темою з
пропонованого переліку:

1. Генеза поняття «толерантність»: соціологічний та політичний аспект.
2. Дефініція толерантності у психолого-педагогічній літературі.
3. Проблеми адаптації особистості в іншомовному середовищі.
4. Особливості міжособистісного спілкування в поліетнічному та мультикультурному колективі.
5. Поняття культурно-мовленнєвого шоку та шляхи його подолання.
6. Англійська мова як засіб зближення різних ментальностей.
7. Педагогічні умови формування толерантності у вищих навчальних закладах.
8. Роль іноземних мов у формуванні толерантності студентської молоді.
9. Структура та характеристики складових толерантності.
10. Моделі формування толерантності у системі ВНЗ.
11. Методологічні підходи до проблеми формування толерантності (особистісний, системний, дослідницький тощо).
12. Висвітлення проблеми толерантності в електронних джерелах: спільне та відмінне.
13. Релігійна толерантність як чинник єдності суспільства.
14. Особливості перекладу текстів релігійної спрямованості.
15. Етичні засади спілкування у кіберпросторі.

Вимоги

щодо підготовки, змісту й оформлення індивідуального завдання для самостійної роботи з дисципліни

1. Загальний обсяг текстової частини індивідуального завдання для самостійної роботи складає 20-25 сторінок (без додатків, що можуть бути наведені у разі необхідності) машинописного (набраного на комп'ютері) тексту українською мовою. Структурно робота складається зі змісту (створюється автоматизований зміст на базі гіперпосилань), вступу, основної частини, поділеної на 2-3 параграфи, висновків, переліку використаних літературних та електронних джерел, оформлюється відповідно до існуючих вимог діловодства. Порівняння різних точок зору на проблему, визначену у темі завдання, різноманітні числові дані повинні бути представлені у виді таблиць. Порівняння числових даних ілюструється діаграмами та графіками, побудованими у табличному процесорі.

2. Поля: ліве – 2,5 см; верхнє і нижнє – 2 см; праве – 1,5 см; міжрядковий інтервал – полуторний, шрифт – 14 кегль, Times New Roman.

3. Робота повинна містити титульний аркуш, на якому зазначаються відомості про особу, яка її підготувала, номер та назву теми, з якої вона написана. На другому аркуші міститься зміст роботи, що в обов'язковому порядку узгоджується з викладачем. Після тексту роботи на окремому аркуші зазначається список використаних літературних та інших джерел.

4. До друкованого варіанту виконаного індивідуального завдання для

самостійної роботи додається оптичний диск, що містить текст роботи у наступному форматі: ІТСамРоб_Нгрупи_прізвище студента.doc(x), файл презентації основних положень та результатів, наведених у роботі, у форматі MS Power Point (кількість слайдів – 17-20, презентація повинна містити титульний слайд, план, гіперпосилання, малюнки, таблиці, формули, діаграми) з назвою ІТСамРоб_Нгрупи_прізвище студента.ppt(x).

9. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Інформаційні технології в галузі» комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності майбутніх вчителів української мови та літератури і методів стимулювання і мотивації їх навчання сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця в галузі інформатики з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це – комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності доречні проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це - комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності доречні проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Використання цих методів ґрунтується на послідовній і цілеспрямованій постановці перед студентами проблемних завдань, розв'язання яких під керівництвом викладача, дозволяє студентам активно засвоювати нові знання.

10. Методи контролю

1. **Поточний контроль** – виконання тестових завдань трьох рівнів складності. **Завданням поточного контролю** є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентацію).

В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу, набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни.

Об'єктами поточного контролю знань студента є:

- систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання завдань підвищеної складності.

При контролі систематичності і активності роботи студента на практичних заняттях оцінці можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати експрес-тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю визначає викладач.

При контролі виконання завдань для самостійного опрацювання оцінці можуть підлягати: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; виконання домашніх завдань; виконання індивідуальних аналітично-розрахункових ситуаційних завдань; виконання індивідуальних робіт з елементами наукового дослідження в галузі інформатики; підготовка рефератів, есе, аналітичних і бібліографічних оглядів тощо.

2. Модульний контроль – виконання комплексних контрольних робіт: тестів, задач і кейсів. Модульний контроль здійснюється двічі за семестр на модульно-екзаменаційному тижні.

Форми проведення модульного контролю:

- письмова контрольна робота;
- усно-письмова підсумкова робота.

Склад завдань модульного контролю та їх структура визначаються лектором потоку з урахуванням форми навчання, особливостей спеціальності тощо. Тестовий контроль ґрунтується переважно на закритих тестах та нескладних розрахункових завданнях. До складу письмової модульної контрольної роботи, зважаючи на форму навчання, специфіку спеціальності, потоку, групи, ступінь підготовленості та активності групи, продемонстрованих на практичних заняттях, можуть включатися (у різній кількості та співвідношенні):

- теоретичні запитання нормативного або проблемного характеру;
- тестові завдання;
- аналітично-розрахункові завдання.

3. Підсумковий контроль – виконання усних кейсів і проблемних питань, творчих завдань, тестовий контроль різних ступенів складності. **Завданням підсумкового контролю** є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими

розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

11. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Сума балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ХДУ	Оцінка за національною шкалою	
			екзамен	залік
90-100	A	5	відмінно	зараховано
82-89	B	4	добре	
74-81	C			
64-73	D	3	задовільно	незараховано
60-63	E			
35-59	FX	2	незадовільно	незараховано

12. Рекомендована література

Базова

1. Зайцева Т.В. Вступ до інформаційних технологій. - Херсон: Айлант. – 2000. – 196с.
2. Гуржій А.М., Зайцева Т.В., Співаковський О.В. Комп'ютерні технології загального призначення. - Херсон: Айлант. – 2001.- 215с.
3. Руденко В.Д., Макарчук О.М., Патланжоглу М.О. Практичний курс інформатики.-К.: Фенікс, 2003
4. Малярчук С. М. Основи інформатики у визначеннях, таблицях і схемах: Довідково- навчальний посібник / Під ред. П. В. Олефіренко. — Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007.— 112 с.
5. Рзаєв Д. О., Шарапов О. Д., Ігнатенко В. М., Дибкова Л. М. Інформатика та комп'ютерна техніка: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2002. — 486 с.
6. Ярмуш О.В. Редько М.М. Інформатика і комп'ютерна техніка, Навчальний посібник.,- К.: Вища освіта,2006.

Допоміжна

1. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу «Нові інформаційні технології в економіці» / За ред. Співаковського О.В. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2003. – 52 с.
2. Івахненков С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: [навч. посіб.] / С. В. Івахненков. – [2-ге вид., випр.]. – К.: Знання, 2004. – 348 с.
3. Дибкова Л.М. Інформатика і комп'ютерна техніка: Навч. посібник.- Вид. 2-ге, переробл., доп.- К.: Академвидав, 2005.- 416 с.+Гриф МОН.- (Альма-матер)

4. Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О.І. Пушкаря. - К.: Видавничий центр "Академія", 2002. - 704 с.
5. Клименко О. Ф., Головка Н. Р., Шарапов О. Д. Інформатика та комп'ютерна техніка: Навчально-методичний посібник / За заг. ред. О. Д. Шарапова. — К.: КНЕУ, 2005. — 534 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://inf.1september.ru/2007/14/01.htm>. Енциклопедія вчителя інформатики. Містить курс лекцій та методичні рекомендації щодо викладання будь-якої теми.
2. <http://www.informatik.kz/>. Викладання і вивчення інформатики
3. <http://informatka.ru/>. Сайт, присвячений інформатиці в освіті
4. <http://www.infoschool.narod.ru/internet.htm>. Інформатика в школі
5. <http://www.iro.yar.ru:8101/resource/distant/informatics/s/ilina/main.htm>. Кодування інформації
6. <http://www.junior.ru/wwwexam/>. Конспекти і тести з інформатики та інформаційних технологій
7. <http://kinderinf.narod.ru/inf.htm>. Цікава інформатика
8. <http://www.klyaksa.net/>. Інформатика та ІКТ у школі
9. <http://phis.org.ru/informatika/> Інформатика та інформація. Посібник для вчителів та учнів 10-11 класів
10. <http://www.vzmakeh.ru/info/main.html> Основи алгоритмізації. Алгодром.
11. <http://phisiks.claw.ru/informatica/>. Репетитор з інформатики
12. <http://rusedu.info/>. Інформатика та інформаційні технології в освіті
13. <http://www.humanities.edu.ru/db/msg/80303>. Курс інформатики Інституту дружби народів для дистанційного навчання школярів
14. <http://inf.e-alekseev.ru/text/Konceptc.html>. Мультимедійний електронний підручник Алексєєва Є.Г.
15. <http://www.informatuka.info>. Курс лекцій з дисципліни "Основи інформаційних технологій"
16. <http://pr-excel.uchinfo.com.ua/>. Практичні роботи по Microsoft Excel
17. <http://www.ido.rudn.ru/nfpk/inf/inf11.html>. Телекомунікаційні технології
18. <http://school410.narod.ru/informatika/net/index.htm>. Комп'ютерні комунікації